

Övningsuppgifter + Facit – Läkemedelsmodulen – Läkare - Slutenvård

Kom igång:

- Öppna Cosmic utbildningsmiljö (Cosmic elev).
- Sök upp en testpatient (lista med testpatienter hittas på Folkhälsa och sjukvård/Administration/Cosmic/Cosmic utbildning/Cosmic elev/Testpatienter). Om du får upp en ruta med frågan om vill öppna patientkortet och lägga in personen i patientregistret, svara **Ja**. Välj **Spara** i **Patientkortet**. Patienten är nu klar att användas.)

Vårdkontakt är obligatorisk i läkemedelsmodulen.

Om vårdkontakt saknas:

1. Skapa en snabbkontakt genom att välja **Ny vårdkontakt** i rullisten **Vårdkontakt** i fliken **Ny...**
2. Specialistsjukvården har obligatorisk remiss som du kan behöva skapa. Välj **Skapa ny** i rullisten **Remiss**.
3. Välj **Mottagande enhet**.
4. Skapa ett vårdåtagande genom att välja **Klassificering** och klicka på **Acceptera**.
5. Fyll i alla obligatoriska fält och klicka på **Spara**.

Sökning i fliken **Ny...**:

Utbudet av mallar styrs av vilken enhet du är inloggad på. Om du inte hittar den mall du söker kan du ändra till **"alla enheter"** i rullisten uppe till vänster. Sökningen omfattar då samtliga mallar i Region Jönköpings län.

Övningsuppgifter

1. Ordination och dosering

- A. Sök på behandlingsorsaken **Smärta** och gör valfri mall till favorit. Ordinera med hjälp av favoriten.
- B. Ordinera **Felodipin 10 mg** en tablett dagligen tills vidare. Använd mall.
- C. Ordinera **Seloken 50 mg** från produkt med doseringen 1 tablett två gånger dagligen tills vidare. Skriv med kortnotation och ange **Behandlingsorsak**.
- D. Ordinera **Alvedon 500 mg** med doseringen 1-2 tabletter vid behov max 8 tabletter per dygn i 4 veckor. Får ej bytas ut. Använd mall.

- E. Ordinerar **Warfarin** med villkorad dosering (?) och ange hur många tabletter som ska ges kommande två dagarna. Använd mall.
- F. Ordinerar snabbverkande insulin. Använd mall.
- G. Ordinerar licensläkemedlet **Litarex 42 mg**. Använd mall.
- H. Ordinerar **Doxycyklin 100 mg** 2 tabletter 1 gång dagligen i 10 dygn och lägg till ett utdelningstillfälle så att behandlingen kommer igång direkt. Använd mall.
- I. Ordinerar valfritt preparat och gör en upptrappning:
 - Dos 1: 1 tablett på morgonen i en vecka
 - Dos 2: 2 tabletter på morgonen i en vecka
 - Dos 3: 3 tabletter på morgonen tills vidare

Kontrollera att du vet hur du skriver ut läkemedelslista och doseringsschema till patient.

2. Godkänna läkemedelslistan för administrering

- A. Godkänn läkemedelslistan för administrering.

3. Ändring av läkemedelsbehandling

- A. Ändra dosen på **Felodipin** till två tabletter på morgonen.
- B. Kryssa nästa dos **Warfarin**.
- C. Pausa **Alvedon**.
- D. Sätt ut **Alvedon**.

4. Infusioner

- A. Ordinerar en **Glukos 50 mg/ml med Na40 + K20**. Använd mall.
- B. Ordinerar en **Natriumklorid 1000 ml endos** med mall. Gör tillsats med 10 ml magnesium.
- C. Ordinerar en **Ringer-Acetat 1000 ml endos** som ska gå in på 8 timmar.

5. Paketordination

- A. Ordinerar ett paket, med insättning nu – t.ex. **Palliativt baspaket**.
- B. Ordinerar ett paket som ska starta om fyra dagar.

6. Förskrivning

- A. Gör en förskrivning på valfritt läkemedel. Utgå från **Läkemedelslista**.
- B. Skapa eller förnya flera förskrivningar samtidigt.
- C. Gör en förskrivning på **Prednisolon 5 mg** 6x1 tills vidare, 1 uttag.
- D. Gör en förskrivning på **T. Suprax 400 mg**.
- E. Avsluta valfri förskrivning.

Facit till övningsuppgifter

Facit – Ordination och dosering

1A.

1. Öppna **Läkemedelslista** och klicka på fliken **Ny...**
2. Skriv **Smärta** i sökfältet och tryck **Enter**.
3. Markera den mall som du vill spara som favorit och klicka på stjärnan till höger på raden så att den blir blå.
4. Klicka på den gula stjärnan bredvid sökfältet för att öppna dina favoriter.
5. Markera favoritmallen direkt eller använd fältet **Filtrera** för att söka fram favoritmallen.
6. Dubbelklicka för att ordinera mallen eller klicka på **Signera/Signera och öppna listan**.

1B.

1. Öppna **Läkemedelslista** och klicka på fliken **Ny...**
2. Skriv **felodipin** i sökfältet och tryck **Enter**. För att minska antalet sökträffar kan du filtrera på t.ex. **"10"**.
3. Dubbelklicka för att ordinera mallen eller klicka på **Signera/Signera och öppna listan**.

1C.

1. Öppna **Läkemedelslista** och klicka på fliken **Ny...**
2. Skriv **seloken** i sökfältet och tryck **Enter**.
3. Markera **Seloken 50 mg** under produkter (ej mallar).
4. Klicka på **Ordinationsdetaljer** längst ner till höger.
I sektionen **Dosering**: använd kortnotation 1x2tv och tryck **Enter**. (För beskrivning av samtliga kortnotationer, klicka på frågetecknet till höger om doseringsfältet).
5. Öppna sektionen **Läkemedel** och ange **Behandlingsorsak** i rullisten (**Behandlingsändamål** fylls i automatiskt).
6. Klicka på **Signera/Signera och öppna listan**.

1D.

1. Öppna **Läkemedelslista** och klicka på fliken **Ny...**
2. Skriv **Alvedon** i sökfältet och tryck **Enter**. För att minska antalet sökträffar kan du filtrera på t.ex. **"500"**
3. Markera aktuell mall.
4. Klicka på **Ordinationsdetaljer** längst ner till höger.
5. Öppna sektionen **Läkemedel**, bocka i **Ej utbytbar** och ange orsak i rullisten.
6. Klicka på **Signera/Signera och öppna listan**.

1E.

1. Öppna **Läkemedelslista** och klicka på fliken *Ny....*
2. Skriv *warfarin* i sökfältet och tryck **Enter**.
3. Dubbelklicka för att ordinera mallen eller klicka på **Signera/Signera och öppna listan**.
4. Gå till **Läkemedelslista** och högerklicka på nästa utdelningstillfälle i tidsöversikten till höger och välj **Ändra dos**.
5. Fyll i aktuell dos och klicka på **Ändra dos**.

1F.

1. Öppna **Läkemedelslista** och klicka på fliken *Ny....*
2. Skriv t.ex. läkemedelsnamn eller insulin i sökfältet och tryck **Enter**.
3. Dubbelklicka på önskad mall t.ex. **Irek Insulin aspart PENNA inj sc, 4-10Ex3tv (måltidsinsulin, engångspenna, alternativ till Humalog, insulin lispro, Novorapid, diabetes)** för att ordinera mallen eller klicka på **Signera/Signera och öppna listan**.

1G.

1. Öppna **Läkemedelslista** och klicka på *Ny....*
2. Ändra till **Icke godkända läkemedel** i rullisten **Sök efter**.
3. Skriv **Litarex** i sökfältet och tryck **Enter**.
4. Välj mall och klicka på **Ordinationsdetaljer**.
5. I sektion **Dosering**: Fyll i antal tabletter i eo-doseringen.
6. Klicka på **Signera/Signera och öppna listan**.

1H.

1. Öppna **Läkemedelslista** och klicka på fliken *Ny....*
2. Ändra rullisten **Sök efter** tillbaka till **Läkemedel**.
3. Skriv **Doxycyklin** i sökfältet och tryck **Enter**.
4. Markera mallen **Doxycyklin 100 mg 2x1i10d**.
5. Till höger öppnas **Infektionsverktyget (Ordinationsorsak för antibiotika)**. För att kunna signera ordinationen måste detta fyllas i.
 - Välj **Ny ordinationsorsak....**
 - En pop-up ruta öppnas. Välj om det är en **Samhällsförvärvad infektion, Vårdrelaterad infektion** eller **Antibiotikaproylax** i rullisten **Kategori**.
 - Välj vilken typ av infektion patienten har (olika val beroende på val av kategori) i rullisten **Indikation**.
6. Klicka på **Signera/Signera och öppna listan**.
7. Lägg till ett extra utdelningstillfälle för att behandlingen ska kunna starta direkt. Högerklicka på ordinationen i **Läkemedelslista** och välj **Extra utdelningstillfälle**. Ibland kommer detta inte gå eftersom behandlingsstart = första utdelningstillfälle. Om du ordinerar efter kl.12 kommer Cosmic automatiskt välja kl.8 nästkommande dag som behandlingsstart. Ordinerar du

innan kl.12 kommer Cosmic automatiskt välja dagens datum och det kommer då fungera att lägga till ett extra utdelningstillfälle direkt.

8. Om du inte kan lägga till ett extra utdelningstillfälle måste du ändra tiden för insättandet. Högerklicka på ordinationen i läkemedelslistan och välj **Ändra**.
9. Ändra starttiden till dagens datum kl. 8.00 i sektionen **Dosering** och klicka på **Signera och öppna listan**. Nu kommer det att gå att lägga till ett extra utdelningstillfälle.

OBS! Är man är observant kan behandlingens starttid ändras från början när läkemedlet ordineras.

11.

1. Öppna **Läkemedelslista** och klicka på fliken **Ny...**
2. Skriv valfritt läkemedelsnamn eller indikation i sökfältet och tryck **Enter**.
3. Välj önskad mall.
4. Klicka på **Ordinationsdetaljer**.
5. I sektionen **Dosering**:
 - Ange kortnotation 1x1i1v; 2x1i1v och tryck **Enter** (går endast att ha två kortnotationer i följd).
 - Klicka på **Lägg till dos**. Ange 3 tabletter och 1 ggr per dygn i rutorna under **"Hur ska läkemedlet doseras?"**.
 - Ändra till **Tills vidare** under rullisten **Slut**.
 - Klicka på **Spara**. Kontrollera i schemat att det blev som avsett (bläddra mellan veckorna med pilarna).
 - Klicka på **Signera och öppna listan**.
 - Som alternativt kan alla tre steg göras via **Lägg till dos**.
6. För att skriva ut doseringsschema och läkemedelslistan:
 - Klicka på **Skriv ut** längst ner till vänster i **Läkemedelslista**.
 - Välj **Doseringsschema** och bocka i rutan för aktuellt läkemedel.
 - Klicka på **Skriv ut**.
 - För att skriva ut en aktuell läkemedelslista till patienten, välj istället **Aktuell läkemedelslista** och **Skriv ut**.

Facit– Godkänna läkemedelslistan för administrering

2A.

1. Öppna **Läkemedelslista** och klicka på **Godkännande för administrering** längst ned.
2. I fältet **Läkemedelsrelaterade problem, mål och åtgärder**: Skriv ua (utan anmärkning) om inga läkemedelsrelaterade problem finns eller hänvisa till inskrivningsanteckning (inte obligatoriskt). Läkemedelsrelaterade problem ska

alltid dokumenteras i en journalanteckning. Läkemedelsbehandlingar som inte ska ges på enheten måste antingen pausas, kryssas eller sättas ut.

3. Markera **Avslutande av vårdkontakt** i första hand (kopplat till vårdtillfälle). Finns inget vårdtillfälle, välj **Nytt beslut**. Klicka på **Signera**.
4. Godkännandet syns nu som en grön linje i **Läkemedelslista** och **Utdelningsvy**. Har **Avslutande av vårdkontakt** valts avslutas läkemedelslistans godkännande automatiskt när patienten skrivs ut. Har **Nytt beslut** valts måste godkännandet avslutas manuellt alternativt ändras till **Avslutande av vårdkontakt**.

Facit – Ändring av läkemedelsbehandling

3A.

1. Öppna **Läkemedelslista**.
2. Högerklicka på **Felodipin** och välj **Ändra**. Vyn **Ordinationsdetaljer** öppnas.
3. Det finns flera sätt att göra på:
Alt 1: Snabbaste sättet. Ändra i kortnotationen i sektionen **Dosering**. Ändra den första siffran till en dubbelt så hög. Om kortnotationen är 1x1tv ändra till 2x1tv och tryck **Enter**. Klicka på **Signera och öppna listan**.
Alt 2: Gör ändringen via knappen **Ändra**. Klicka på **Ändra** under schemat till höger. Gör ändringen och klicka på **Spara**. Klicka på **Signera och öppna listan**.

3B.

1. Öppna **Läkemedelslista**.
2. Högerklicka på nästa doseringstillfälle av **Warfarin** i tidsöversikten till höger och välj **Kryssa**. Skriv gärna en kommentar.
3. Klicka på **Kryssa**.
4. Nästa dos **Warfarin** är nu kryssad.

3C.

1. Öppna **Läkemedelslista**.
2. Högerklicka på **Alvedon** och välj **Pausa**.
3. Ange orsak och klicka på **Paus**.
4. Behandlingen flyttas nu till rubriken **Pausade läkemedelsbehandlingar i Läkemedelslista**.

3D.

1. Högerklicka på **Alvedon** och välj **Sätt ut**.
2. Ange orsak och klicka på **Sätt ut**. Om det finns förskrivning som behöver avslutas kommer dialogrutan **Avsluta förskrivning** upp med en lista över de förskrivningar som behöver avslutas innan utsättning. Du kan avsluta dessa förskrivningar direkt via denna vy. Klicka på **Sätt ut**.

3. Behandlingen får gråstreckad bakgrund och hamnar under **Aktuella läkemedelsbehandlingar/Vid behov** i 24 timmar innan den hamnar under **Avslutade läkemedelsbehandlingar**.

Facit – Infusioner

4A.

1. Öppna **Läkemedelslista** och klicka på fliken *Ny...*
2. Skriv t.ex. **glukos** i sökfältet och tryck **Enter**. För att minska antalet sökträffar kan du filtrera på t.ex. **"elektrolyter"**. Det går även att söka på **"vätska"** om man är osäker på vad man ska ordinera.
3. Markera önskad mall t.ex. **Glukos Na+K 50 mg/ml inf iv; 1000end (12 tim, GEL, 5%, vätska)**. Till höger i fältet **"Om mallen"** står hur mycket elektrolyter som ingår. Denna mall anger att det i 1000 ml Glukos finns 40 mmol natrium och 20 mmol kalium.
4. Dubbelklicka för att ordinera eller klicka på **Signera/Signera och öppna listan**.

4B.

1. Öppna **Läkemedelslista** och klicka på *Ny...*
2. Skriv **natriumklorid** i sökfältet. För att minska antalet sökträffar kan du filtrera på t.ex. **"1000"**.
3. Markera mall **Natriumklorid 9 mg/ml inf iv; 1000end (12 tim, NaCl, vätska)**.
4. Klicka på **Ordinationsdetaljer** och öppna sektionen **Spädning/Blandning**. Välj **Spädning** alternativt **Blandning**. Det spelar ingen roll för funktionen vilket som väljs.
5. Klicka på **Lägg till Läkemedel**. Skriv **magnesium** i sökrutan. Markera önskad tillsats och klicka på **Lägg till**. Fyll i volym för både natriumklorid och magnesium i kolumnen mängd. Kontrollera så det är rätt enhet (ml oftast förvalt) och tryck **Enter**. Totalvolymen räknas ut.
6. I sektionen **Dosering**, ange totaldos t.ex. 1010end (d.v.s. 1000 ml natriumklorid och 10 ml tillsats) antingen genom att ange dosen i kortnotation eller att skriva dosen i schemat till höger. **OBS!** Dos från mallen är förvald i **Dosering**. Denna uppdateras inte automatiskt utan måste ändras manuellt.
7. Klicka på **Signera/Signera och öppna listan**.

4C.

1. Öppna **Läkemedelslista** och klicka på *Ny...*
2. Skriv **ringer-acetat** i sökfältet.
3. Markera önskad mall t.ex. **Ringer-Acetat inf iv; 1000end (12 tim, vätska, Ringer-Acetat)**.
4. Klicka på **Ordinationsdetaljer**.

5. För att ändra infusionshastighet, klicka på *Ändra* under schemat till höger. Ändra infusionstiden till 8 h, klicka på den blå runda pilen för att uppdatera infusionshastigheten. Klicka på *Spara*.
6. Klicka på *Signera/Signera och öppna listan*.

Facit– Paketordination

5A.

1. Öppna **Läkemedelslista** och klicka på fliken *Ny...*
2. Ändra till **Paket** i rullisten "Sök efter".
3. Skriv t.ex. *palliativ* i sökfältet. Skriver du **paket** i sökfältet får du sökträff på samtliga paket.
4. Klicka på ett paket för att se innehållet. För vissa paket (t.ex. **Palliativt baspaket**) måste du bocka i de läkemedel som ska ordineras. För andra paket kan du istället behöva bocka ur de läkemedel som du inte vill ordinaera. Vill du ändra någon ordination klicka på **Paketdetaljer...** längst ner till höger. Välj *Ändra* vid det läkemedel du vill göra ändringar på. Utför ändringen och klicka på **Lägg till och stäng**.
5. Klicka på *Signera/Signera och öppna listan*.
6. Behandlingarna hamnar under respektive rubrik i **Läkemedelslista**. Du kan inte se att de är ordinerade via ett paket.

5B.

1. Öppna **Läkemedelslista** och klicka på fliken *Ny...*
2. Ändra till **Paket** i rullisten "Sök efter". Skriv t.ex. *paket* i sökfältet och välj valfritt paket.
3. Klicka på paketet för att se innehållet. För vissa paket (t.ex. **Palliativt baspaket**) måste du bocka i de läkemedel som ska ordineras. För andra paket kan du istället behöva bocka ur de läkemedel som du inte vill ordinaera. Vill du ändra någon ordination, klicka **Paketdetaljer...** längst ner till höger. Välj *Ändra* vid det läkemedel du vill göra ändringar på. Utför ändringen och klicka på **Lägg till och stäng**.
4. Ändra insättningstiden till rätt tid och datum (4 dagar fram i tiden) under **Referenstidpunkt** nere till vänster
5. Klicka på *Signera/Signera och öppna listan*.
6. Behandlingarna hamnar under respektive rubrik i **Läkemedelslista**. Du kan inte se att de är ordinerade via ett paket.

Facit - Förskrivning

6A.

1. Öppna **Läkemedelslista**.
2. Högerklicka på valfri behandling och välj **Skapa förskrivning**.

3. Kontrollera informationen i **Utkorg** och fyll i obligatoriska uppgifter.
4. Klicka på **Registrera** för att få ordinationen signerad. Det går inte skicka förskrivningar i elevmiljön. **OBS!** När du jobbar ska du alltid använda **Skicka förskrivning**.

Det går även att skapa/förnya förskrivning från **Förskrivningsöversikt**.

6B.

1. Öppna **Läkemedelslista**.
2. Markera flera läkemedel med **Ctrl+klick** i **Läkemedelslista**.
3. Högerklicka och välj **Skapa förskrivning** (eller **Förnya förskrivning** om förskrivning finns sedan tidigare).
4. Kontrollera informationen i **Utkorg** och fyll i obligatoriska uppgifter.
5. Klicka på **Registrera** för att signera ordinationen. Det går inte skicka förskrivningar i elevmiljön. **OBS!** När du jobbar ska du alltid använda **Skicka förskrivning**.

Det går även att skapa/förnya flera förskrivningar från **Förskrivningsöversikt**.

6C.

1. Öppna **Läkemedelslista** och klicka på fliken **Ny...**
2. Ändra radiomarkören till **"Förskrivning"** om **"Administrera på enhet"** är förvalt.
3. Skriv **Prednisolon** i sökfältet och tryck **Enter**.
4. Markera mall **Prednisolon 5 mg tabl; 6x1tv**.
5. Dubbelklicka på mallen för att komma till **Utkorg** eller klicka på **Lägg till och gå till utkorgen**.
6. Kontrollera informationen i **Utkorg** och fyll i obligatoriska uppgifter.
7. Klicka på **Registrera** för att signera ordinationen. Det går inte skicka förskrivningar i elevmiljön. **OBS!** När du jobbar ska du alltid använda **Skicka förskrivning**.

OBS! Om du glömmer att ändra till **"Förskrivning"** och ordinerar med **"Administreras på enhet"** kan du förskriva i efterhand genom att markera behandlingen i **Läkemedelslista**, högerklicka och välja **Skapa förskrivning**.

6D.

1. Öppna **Läkemedelslista**.
2. Högerklicka på **Litarex** och välj **Skapa förskrivning**.
3. Kontrollera informationen i **Utkorg** och fyll i obligatoriska uppgifter. I fältet **Annan instruktion** är det angivet totalmängd: ett år förbrukning för att apoteket ska veta hur mycket som får expedieras. Ändra om du inte vill förskriva för ett års förbrukning.

4. Klicka på **Registrera** för att signera ordinationen. Det går inte skicka förskrivningar i elevmiljön. **OBS!** När du jobbar ska du alltid använda **Skicka förskrivning**.

6E.**Alt 1:**

1. Högerklicka på behandlingen i **Läkemedelslista**, välj **Avsluta förskrivning**.
2. I dialogrutan **Avsluta förskrivning**, välj vilken förskrivning som du vill avsluta om det finns flera.
3. Klicka på **Avsluta**.
4. Välj **Orsak**.
5. Klicka på **Avsluta förskrivning**.

Alt 2:

1. Klicka på fliken **Förskrivningsöversikt**.
2. Ändra till visa **Alla** högst upp för att se samtliga förskrivningar på en behandling (förvalt visas endast senaste förskrivningen).
3. Högerklicka på den gula raden med den förskrivning som du vill avsluta, välj **Avsluta förskrivning** eller klicka på knappen **Avsluta förskrivning** längst ner.
4. Välj **Orsak**.
5. Klicka på **Avsluta förskrivning**.